

MILES IR KT.

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2011 m. birželio 14 d. *

Byloje C-196/09

dėl Europos mokyklų Skundų tarybos 2009 m. gegužės 25 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2009 m. gegužės 29 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Paul Miles ir kt.

prieš

Europos mokyklas

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas V. Skouris, kolegijų pirmininkai A. Tizzano, J.N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.C. Bonichot, teisėjai A. Borg Barthet, M. Ilešič (pranešėjas), J. Malenovský, U. Lõhmus, E. Levits, A. Ó Caoimh, L. Bay Larsen ir T. von Danwitz,

* Proceso kalba: prancūzų.

generalinė advokatė E. Sharpston,
posėdžio sekretorė R. Šereš, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2010 m. birželio 9 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— P. Miles ir kt., atstovaujамų advokatų S. Orlandi ir J.-N. Louis,

— Europos mokyklų, atstovaujамų advokato M. Gillet,

— Europos Komisijos, atstovaujamos B. Eggers ir J.-P. Keppenne,

susipažinęs su 2010 m. gruodžio 16 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl SESV 18, SESV 45 ir SESV 267 straipsnių išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant bylą dėl 137 mokytojų, Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės komandiruočių į Europos mokyklas, joms pareikšto ieškinio dėl minėtų mokyklų atsisakymo, nuvertėjus svarui sterlingų, pakoreguoti jų atlyginimus už laikotarpį iki 2008 m. liepos 1 d. ir dėl apskaičiavimo būdo, nuo šios dienos taikomo atlyginimams koreguoti, atsižvelgiant į kitų valiutų nei euras keitimo kurso svyravimus.

Teisinis pagrindas

Konvencija, kuria apibrėžiamas Europos mokyklų statutas

- 3 Europos mokyklos įsteigtos dviem aktais: 1957 m. balandžio 12 d. Liuksemburge pasirašytu Europos mokyklos statutu (*Recueil des traités des Nations Unies*, 443 tomas, p. 129) ir 1962 m. balandžio 13 d. Liuksemburge pasirašytu Protokolu dėl pagal Europos mokyklos statutą įsteigtų Europos mokyklų įkūrimo (*Recueil des traités des Nations Unies*, 752 tomas, p. 267).

- 4 Šie aktai buvo pakeisti 1994 m. birželio 21 d. Liuksemburge sudaryta Konvencija, apibrėžiančia Europos mokyklų statutą (OL L 212, p. 3; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 16 sk., 1 t., p. 16, toliau – Europos mokyklų konvencija), kuri įsigaliojo 2002 m. spalio 1 d. ir yra šiuo metu taikomas aktas. Kitaip nei steigimo aktai, kurių šalys buvo tik valstybės narės, Europos mokyklų konvenciją sudarė ir Europos Bendrijos, įgalios 1994 m. birželio 17 d. Tarybos sprendimu 94/557/EB, Euratomas, įgaliojančiu Europos bendriją ir Europos atominės energijos bendriją pasirašyti ir sudaryti Konvenciją, apibrėžiančią Europos mokyklų statutą (OL L 212, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 16 sk., 1 t. p. 14).
- 5 Europos mokyklų konvencijos 1–4 konstatuojamosiose dalyse skelbiama:

„atsižvelgdamos į tai, kad nuo 1957 metų buvo kuriamos Europos mokyklos vardu vadinamos institucijos bendrajam Europos Bendrijų darbuotojų vaikų švietimui, siekiant užtikrinti tinkamą Europos institucijų funkcionavimą;

manydamos, kad Europos Bendrijos trokšta užtikrinti šių vaikų švietimą ir šiuo tikslu prisideda prie Europos mokyklų biudžeto;

manydamos, kad Europos mokyklos struktūra yra *sui generis*; manydamos, kad ji yra bendradarbiavimo tarp valstybių narių ir bendradarbiavimo tarp valstybių narių ir Europos Bendrijų forma, visiškai įvertinant valstybių narių atsakomybę už mokymo turinį, jų švietimo sistemų organizaciją ir jų kultūrinę bei kalbinę įvairovę;

[manydamos, kad]

<...>

- reikėtų garantuoti mokymo personalo ir kitų asmenų, kuriems taikomas šis statusas, atitinkamą teisinę apsaugą nuo Valdytojų tarybos ir administracinės tarybos veikos; šiuo tikslu reikėtų įkurti griežtai ribotos jurisdikcijos Skundų tarybą;

 - Skundų tarybos jurisdikcija nepažeis nacionalinių teismų jurisdikcijos civilinės ir baudžiamosios atsakomybės srityje.“
- 6 Pagal Europos mokyklų konvencijos 7 straipsnį Europos mokyklų Skundų taryba (toliau – Skundų taryba) yra vienas iš visų mokyklų bendrų struktūrinių padalinių kartu su Valdytojų taryba, Generaliniu sekretoriumi ir Inspektorių tarybomis.
- 7 Pagal Europos mokyklų konvencijos 26 straipsnį „Europos Bendrijų Teisingumo Teismo išskirtinei jurisdikcijai priklauso Valdytojų taryboje neišspręsti Susitariančiųjų Šalių ginčai dėl šios konvencijos interpretavimo ir taikymo“.
- 8 Europos mokyklų konvencijos 27 straipsniu nustatyta:

„1. Įsteigiama Skundų taryba.

2. Skundų tarybos išskirtinei jurisdikcijai pirmoje ir paskutinėje instancijoje išnaudojus visas administracinio poveikio priemones, priklauso bet koks ginčas dėl šios konvencijos taikymo asmenims, kuriems taikoma ši konvencija, išskyrus administraciją ir pagalbinį personalą, ir dėl bet kurio akto ar taisyklių, priimtų pagal šią konvenciją, teisėtumo, turintis neigiamos įtakos šiems asmenims, mokyklos Valdytojų tarybai ar administracinei tarybai naudojantis savo galiomis, nurodytomis šioje konvencijoje. Kai tokie ginčiai yra finansinio pobūdžio, skundų tarybos jurisdikcija yra neribojama.

Šių teisinių procesų sąlygos ir išsamios taisyklės, jei reikia, nustatomos mokymo personalo veiklos nuostatuose arba ne visą darbo dieną dirbančių mokytojų darbo sutartyje arba bendrosiose mokyklų taisyklėse.

3. Skundų tarybą sudaro neabejotinai nepriklausomi ir pripažinti teisės klausimais kompetentingi asmenys.

Skundų tarybos nariais gali tapti tik asmenys, įtraukti į Europos Bendrijų Teisingumo Teismo sudarytą sąrašą.

4. Valdytojų taryba vieningai priima skundų tarybos statutą.

Skundų tarybos statusas nustato tarybos narių skaičių, jų paskyrimo Valdytojų tarybos sprendimu procedūrą, jų kadencijos trukmę ir su jiems taikomus finansinius susitarimus. Statute nurodomas tarybos veiklos būdas.

5. Skundų taryba priima darbo tvarkos taisykles, kurios apims tokias nuostatas, kurios yra būtinos statuto taikymui.

Valdytojų taryba vieningai patvirtina tvarkos taisykles.

6. Skundų tarybos sprendimai yra privalomi šalims ir, jei kuri iš šalių jų neįgyvendina, valstybių narių atitinkamos institucijos pagal atitinkamus nacionalinius įstatymus realizuoja šiuos sprendimus.

7. Kiti ginčai, kuriuose dalyvauja mokyklos, priklauso nacionalinei jurisdikcijai. Šis straipsnis nėra taikomas nacionalinių teismų jurisdikcijai civilinės ir baudžiamosios atsakomybės srityje.“

Europos mokyklų Skundų tarybos statutas

- 9 Europos mokyklų Skundų tarybos statuto (toliau – Skundų tarybos statutas) 1 straipsnyje nurodyta:

„1. Skundų tarybą <...> sudaro šeši nariai, skiriami penkerių metų kadencijai.

2. Skundų tarybos narius iš Europos Bendrijų Teisingumo Teismo tam sudaryto sąrašo paskiria Valdytojų taryba dviejų trečiųjų savo narių balsų dauguma.

3. Jų kadencija tam pačiam laikotarpiui pratęsiama pagal nutylėjimą, nebent Valdytojų taryba dviejų trečiųjų savo narių balsų dauguma priimtų aiškų sprendimą.

<...>“

10 Pagal šio statuto 3 straipsnį „Skundų tarybos nariai savo kadencijos laikotarpiu negali užsiimti jokia kita politine ar administracine veikla arba darbu, kuris būtų nesuderinamas su jų pareiga veikti nepriklausomai ir nešališkai“.

11 Šio statuto 5 straipsnyje nustatyta, kad „Skundų tarybos narį galima atleisti iš pareigų, tik jeigu kiti nariai plenarinėje sesijoje dviejų trečdalių savo pareigas vykdančių narių balsų dauguma nusprendžia, kad jis nebeatitinka privalomųjų reikalavimų“.

12 Šio statuto 15 straipsnyje numatyta:

„<...>

2. Nė vienas narys negali dalyvauti nagrinėjant bylą, kurios baigtimi yra asmeniškai suinteresuotas arba kurioje anksčiau dalyvavo kaip šalies ar kito suinteresuoto asmens atstovas ar patarėjas, kaip teismo ar tyrimo komisijos narys arba kokiu nors kitu pagrindu.

3. Jei dėl kurios nors iš šių priežasčių arba dėl kitos ypatingos priežasties narys turi nusišalinti nuo bylos, apie tai praneša Skundų tarybos pirmininkui, kuris jį atleidžia nuo posėdžių ir prireikus užtikrina, kad jį pakeis kitas narys.

4. Skundų tarybos arba kolegijos pirmininkas, manydamas, kad yra priežasčių nušalinti narį, tai su juo aptaria; nesutarimo atveju taryba arba kolegija priima sprendimą. Išklausi atitinkamą narį, taryba arba kolegija svarsto jo nušalinimo klausimą ir balsuoja jam nedalyvaujant. Jei nusprendžiama jį nušalinti, Skundų tarybos pirmininkas gali nuspręsti dėl jo pakeitimo.“

Europos mokyklos komandiruočių darbuotojų tarnybos nuostatai

13 Europos mokyklos komandiruočių darbuotojų tarnybos nuostatus (toliau – Komandiruočių darbuotojų tarnybos nuostatai) priėmė Valdytojų taryba, vykdydama savo įgaliojimus pagal Europos mokyklų konvenciją.

14 Nuo 2004 m. spalio mėn. iki 2008 m. birželio 30 d. taikytos Komandiruočių darbuotojų tarnybos nuostatų redakcijos 49 straipsnyje numatyta:

„1. Šiame skyriuje nustatytomis sąlygomis ir nesant aiškiai nustatytų priešingų nuostatų, darbuotojas turi teisę į darbo užmokestį, atitinkantį jo pareigas ir pakopą atlyginimų skalėje, kaip numatyta šių Nuostatų III priede.

2. a) kompetentinga nacionalinė valdžios institucija išmoka nacionalines išmokas darbuotojui ir praneša direktoriui apie išmokėtas sumas, nurodydama elementus, į kuriuos atsižvelgta jas apskaičiuojant, įskaitant socialinio draudimo atskaitymus ir mokesčius.
- b) mokykla sumoka atlyginimo, įtvirtinto šiuose Nuostatuose, ir visų nacionalinių išmokų, atskaičius privalomuosius socialinio draudimo atskaitymus, vertės skirtumą.

Ši vertė apskaičiuojama šalies, kurioje darbuotojas atlieka savo funkcijas, valiuta, remiantis Europos Bendrijų pareigūnų darbo užmokesčiui taikomais valiutos keitimo kursais.

Jeigu ši vertė yra didesnė už atlyginimo, numatyto šiuose nuostatuose, dydį kalendoriniais metais, atitinkamas darbuotojas turi teisę į šių sumų skirtumą.

<...>“

- 15 Komandiruočių darbuotojų tarnybos nuostatų 49 straipsnio 2 dalies b punkto komentare patikslinta:

„Bendrijos pareigūnų tarnybos nuostatuose numatyta kitų nei euras valiutų atžvilgiu valiutos keitimo kursu laikyti atitinkamų metų liepos 1 d. galiojusį valiutos keitimo kursą, taikomą vykdant biudžetą. Šis referencinis valiutos keitimo kursas naudojamas atlyginimus konvertuojant į eurus.“

- 16 2008 m. spalio mėn. Valdytojų taryba nusprendė nuo 2008 m. liepos 1 d. iš dalies pakeisti Komandiruočių darbuotojų tarnybos nuostatų 49 straipsnio 2 dalies b punktą ir tarp šios nuostatos antros ir trečios pastraipos įterpti šią pastraipą:

„Šie valiutos keitimo kursai palyginami su mėnesio kursu, taikomu vykdant biudžetą. Jei vienos ar kelių valiutų skirtumas lygus arba didesnis nei 5%, palyginti su iki tol galiojusiais keitimo kursais, nuo to mėnesio pradedamas taikyti patikslintas dydis. Jei neįpareigojančio vertės pokyčio riba nepasiekta, keitimo kursai atnaujinami vėliausiai po 6 mėnesių.“

- 17 Pagal Komandiruočių darbuotojų tarnybos nuostatų 79 straipsnį administracinį skundą dėl sprendimų administravimo ir finansų srityse teisėtumo galima pateikti Generaliniam sekretoriui. Dėl jo priimto implicitinio arba eksplicitinio sprendimo atmesti skundą galima pateikti apeliaciją pagal nuostatų 80 straipsnį, kurio 1 dalyje numatyta:

„Skundų tarybos išimtinai jurisdikcijai pirmąja ir paskutine instancija priklauso nagrinėti visus ginčus tarp mokyklų valdymo organų ir darbuotojų dėl aktų, turinčių jiems neigiamos įtakos, teisėtumo. Kai toks ginčas yra finansinio pobūdžio, Skundų taryba turi neribotą jurisdikciją.“

- 18 Pagal Komandiruočių darbuotojų tarnybos nuostatų 86 straipsnį „šių nuostatų straipsniai, atitinkantys Bendrijos pareigūnų tarnybos nuostatų straipsnius, aiškinami laikantis Komisijos taikomų kriterijų“.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 19 P. Miles ir 136 kiti ieškovai pagrindinėje byloje yra mokytojai, kuriuos į vieną Europos mokyklą komandiravo Jungtinė Karalystė. Pagal Komandiruočių darbuotojų tarnybos nuostatų 49 straipsnį jie gavo Jungtinės Karalystės valdžios institucijų išmokamas nacionalines išmokas ir priemonę, lygią šiais nuostatais numatyto atlyginimo ir nacionalinių išmokų, atskaičius privalomuosius socialinio draudimo atskaitymus, vertės skirtumui, kurią moka Europos mokykla (toliau – europinė priemonė).
- 20 Už laikotarpį nuo 2007 m. liepos 1 d. iki 2008 m. birželio 30 d. europinė priemonė buvo apskaičiuojama pagal šiuo laikotarpiu taikytą Komandiruočių darbuotojų tarnybos nuostatų 49 straipsnio 2 dalies b punkto redakciją, nustatant šiais nuostatais numatyto atlyginimo ir visų nacionalinių išmokų, išreikštų svarais sterlingų ir konvertuotų remiantis 2007 m. liepos 1 d. Europos bendrijos vykdant biudžetą taikytu kursu, vertės skirtumą.
- 21 Nuo 2007 m. spalio mėn. svaras sterlingų labai nuvertėjo. Tačiau į tai neatsižvelgta, apskaičiuojant ieškovų pagrindinėje byloje europinę priemonę iki 2008 m. liepos 1 d., nes keitimo kursas, taikomas Europos Bendrijų pareigūnų atlyginimams, į kurį nukreipiama minėtoje nuostatoje, koreguojamas tik kartą per metus.
- 22 P. Miles ir kiti ieškovai pagrindinėje byloje laikotarpiu nuo 2008 m. balandžio 15 d. iki gegužės 20 d. pateikė administracinius skundus Europos mokyklų Generaliniam sekretoriui, reikalaudami persvarstyti svoro sterlingų keitimo kursą ir perskaičiuoti

europines priemokas nuo 2007 m. lapkričio mėnesio. Generaliniam sekretoriui implicitiškai atmetus šiuos skundus, ieškovai pagrindinėje byloje atitinkamai 2008 m. gruodžio 15 d. ir 2009 m. sausio 9 d. pareiškė ieškinius dėl panaikinimo Skundų taryboje, be kita ko, reikalaudami kompensacijos už laikotarpį nuo 2007 m. lapkričio mėn. iki 2008 m. birželio mėnesio. Šiuose ieškiniuose ieškovai pagrindinėje byloje, be kita ko, pateikė prieštaravimą dėl Komandiruočių darbuotojų tarnybos nuostatų 49 straipsnio 2 dalies b punkto teisėtumo EB 12 ir EB 39 straipsnių atžvilgiu.

23 2008 m. spalio mėn. Europos mokyklų Valdytojų taryba iš dalies pakeitė Komandiruočių darbuotojų tarnybos nuostatų 49 straipsnio 2 dalies b punktą, numatydama galimybę lanksčiau peržiūrėti keitimo kursus smarkiai pakitus ne euro zonoje esančių valstybių narių valiutų kursams. Nustatyta, kad šis pakeitimas įsigalioja 2008 m. liepos 1 d., nes jo taikymas atgaline data lemtų dideles išlaidas ir reikštų, kad iš darbuotojų, komandiruočių valstybių narių, kurių valiutos vertė padidėjo, būtų pareikalauta grąžinti europinės priemokos permoką.

24 Skundų taryba pastebi, kad Europos mokyklų teisinė sistema yra *sui generis* sistema, kuri skiriasi nuo Bendrijų bei Europos Sąjungos ir nuo valstybių narių sistemų, nors tarp jų nustatyta tam tikra bendradarbiavimo forma. Ji patikslina, kad todėl galima teigti, jog nors nacionalinės arba tarptautinės priemonės, prie kurių Europos mokyklos nėra prisijungusios, pačių šių mokyklų teisiškai įpareigoti negali, vykdydami veiklą tokių mokyklų struktūriniai padaliniai privalo bent jau vadovautis pagrindiniais principais, kurie tokiose priemonėse įtvirtinti arba į juos daroma nuoroda, nes jie plačiai pripažįstami tiek Sąjungos, tiek valstybių narių teisės sistemose. Be to, Sąjungos

teisės normos, tiksliai nurodomos tekstuose, priimtuose pagal Europos mokyklų konvenciją, tiesiogiai taikomos šių mokyklų sistemoje.

- 25 Skundų taryba konstatuoja, kad tokiomis aplinkybėmis ieškovai pagrindinėje byloje gali remtis prieštaravimu dėl Komandiruočių darbuotojų tarnybos nuostatų 49 straipsnio 2 dalies b punkto teisėtumo EB 12 ir EB 39 straipsnių atžvilgiu.
- 26 Skundų taryba atkreipia dėmesį, jog Europos mokyklų konvencijoje akivaizdžiai numatyta, tik kad Teisingumo Teismas turi jurisdikciją priimti sprendimą bylose tarp susitariančiųjų šalių. Tačiau kyla klausimas, ar dėl Sąjungos teisės principų, kuriais galima remtis Skundų taryboje, taip pat šios teisės normų, nurodomų įgyvendinant šią konvenciją priimtose nuostatose, aiškinimo ir taikymo Skundų taryba, nors ir priklausau *sui generis* sistemai, kuri skiriasi ir nuo Bendrijos ir nuo valstybių narių sistemų, gali būti laikoma teismu, patenkančiu į EB 234 straipsnio taikymo sritį.
- 27 Šiomis aplinkybėmis Skundų taryba pabrėžia, kad ji įsteigta konvencija, kuri susijusi tik su Bendrija ir jos valstybėmis narėmis, siekiant užtikrinti vienodą teisinę apsaugą jai suteiktos kompetencijos srityje. Toje konvencijoje taip pat numatyta, kad Skundų tarybos sprendimus prireikus privalo įgyvendinti kompetentingos valstybių narių institucijos, o jos jurisdikcijai nepriklausančius ginčus sprendžia nacionaliniai teismai. Todėl būtų paradoksalu, jei dėl su Europos mokyklomis susijusio ginčo į Europos Bendrijų Teisingumo Teismą galėtų kreiptis tik nacionaliniai teismai. Galiausiai Skundų tarybos galimybė pateikti prejudicinius klausimus minėtam teismui atitinka EB 234 straipsnyje nurodytą tikslą, kuris yra, kaip jau minėta, užtikrinti vienodą Sąjungos teisės aiškinimą.

28 Dėl klausimo, ar Komandiruočių darbuotojų tarnybos nuostatų 49 straipsnio 2 dalies b punktas atitinka EB 12 ir EB 39 straipsnius, Skundų tarybos nuomone, kyla tam tikrų sunkumų. Ji pažymi, kad ginčijama nuostata pakeista tik nuo 2008 m. liepos 1 d., t. y. po aštuonių mėnesių nuo konstatuoto didelio svoro sterlingų nuvertėjimo, todėl atlyginimo apskaičiavimas iki šios datos buvo nepalankus Jungtinės Karalystės komandiruotiems mokytojams. Aplinkybė, kad kitų valstybių narių komandiruoti mokytojai tuo pačiu laikotarpiu dėl to, kad nebuvo atlikta korekcija, buvo palankesnėje padėtyje, nes šių valstybių valiuta pabrango, dar mažiau pateisina Europos mokyklų poziciją, nes dėl to tik sustiprėjo nevienodas požiūris į atitinkamus mokytojus. Anot Skundų tarybos, tokia padėtis prieštarauja ne tik vienodo požiūrio ir nediskriminavimo dėl pilietybės principui, bet ir trukdo laisvam darbuotojų judėjimui.

29 Šiomis aplinkybėmis Skundų taryba nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar [EB] 234 straipsnį reikia aiškinti taip: toks teismas, koks yra [Europos mokyklų] konvencijos 27 straipsniu įsteigta Skundų taryba, patenka į jo taikymo sritį ir, kadangi turi jurisdikciją paskutinėje instancijoje, privalo kreiptis į Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą?

2. Jeigu į pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar [EB] 12 ir 39 straipsnius reikia aiškinti taip, kad pagal juos negalima taikyti tokios atlyginimo sistemos, kokia galioja Europos mokyklose, nes pagal šią sistemą, nors joje aiškiai nurodoma

Europos Bendrijų pareigūnams taikoma sistema, visiškai neleidžiama atsižvelgti, netgi atgaline data, į valiutos nuvertėjimą, dėl kurio sumažėja atitinkamos valstybės narės valdžios institucijų komandiruočių mokytojų perkamoji galia?

3. Jeigu į antrąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar dėl konstatuotos skirtingos į Europos mokyklas komandiruočių mokytojų, kurių atlyginimą garantuoja nacionalinės valdžios institucijos bei Europos mokykla, kurioje jie dirba, ir Europos bendrijos pareigūnų, kurių darbo užmokestį garantuoja išimtinai Europos bendrija, situacijos ir, atsižvelgiant į minėtuose straipsniuose nurodytus principus bei tai, kad nagrinėjamame statute aiškiai nurodomi Europos Bendrijų pareigūnų tarnybos nuostatai, pateisinama tai, kad perkamajai galiai išlaikyti naudojami skirtingi keitimo kursai?“

Dėl Teisingumo Teismo jurisdikcijos

Teisingumo Teismui pateiktos pastabos

- ³⁰ Ieškovai pagrindinėje byloje ir Komisija mano, kad Teisingumo Teismo jurisdikcijai priklauso priimti sprendimą dėl Skundų tarybos jam pateiktų prejudicinių klausimų ir kad pastaroji ne tik turi teisę, bet ir privalo pateikti Teisingumo Teismui prašymą

priimti prejudicinį sprendimą pagal EB 234 straipsnio trečią pastraipą. Tačiau Europos mokyklos mano priešingai ir todėl siūlo į pirmąjį klausimą atsakyti neigiamai.

31 Ieškovai pagrindinėje byloje ir Komisija tvirtina, kad Skundų taryba atitinka visus kriterijus, kuriais remiantis institucija pripažįstama teismu pagal EB 234 straipsnį, kaip tai nustatyta Teisingumo Teismo praktikoje. Skundų taryba įsteigta įstatymu, veikia nuolatos, jos nariai naudojami visomis nepriklausomumo garantijomis, jos jurisdikcija yra privaloma, ji taiko teisės normas ir laikosi tokios pat procedūros kaip įprasti teismai, o tai atitinka rungimosi principą. Komisija priduria, kad Skundų taryba šiuo atveju atlieka teismo funkciją spręsdama ginčą tarp ieškovų pagrindinėje byloje ir Europos mokyklų kaip darbdavio.

32 Ieškovai pagrindinėje byloje ir Komisija mano, kad nors Skundų taryba nėra tiesiogiai susijusi su konkrečia valstybe nare, ją reikia prilyginti „valstybių narių teismui“ pagal EB 234 straipsnį. Teisingumo Teismas iš tiesų jau patvirtino 1997 m. lapkričio 4 d. Sprendime *Parfums Christian Dior* (C-337/95, Rink. p. I-6013, 20–26 punktai), kad kelioms valstybėms narėms bendras teismas gali jam pateikti prejudicinius klausimus. Tokią išvadą jis pagrindė teleologiniu EB 234 straipsnio aiškinimu, atsižvelgdamas į tikslą šios nuostatos pagrindu užtikrinti vienodą Sąjungos teisės aiškinimą. Tokią išvadą reikia taikyti ir Skundų tarybai, kuri laikytina visoms valstybėms narėms ir Sąjungai bendru teismu ir kuri taiko Sąjungos teisę kaip nacionaliniai teismai. Leisti Skundų tarybai, kai ji turi aiškinti Sąjungos teisės nuostatas, pateikti Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą atitinka tikslą užtikrinti vienodą minėtos teisės aiškinimą.

- 33 Komisija aiškiai pripažįsta, kad bet kuris tarptautinis teismas negali teikti Teisingumo Teismui prašymo priimti prejudicinį sprendimą vien todėl, kad jis taiko Sąjungos teisės nuostatas. Tačiau šiuo atveju kalbama apie ypatingą atvejį, t. y. bendrą visų valstybių narių teismą, pakeičiantį nacionalinius teismus, kuriems, jeigu jo nebūtų, priklausytų jurisdikcija. Ieškovai pagrindinėje byloje tvirtina, jog nepriimtina tai, kad valstybės narės gali išvengti įsipareigojimų pagal Sutartis sudarydamos Europos mokyklų konvenciją, kuria, be to, akivaizdžiai nesiekama apriboti Sąjungos teisės taikymo.
- 34 Komisija ir ieškovai pagrindinėje byloje mano: kadangi Sąjunga yra Europos mokyklų konvencijos šalis, ši konvencija ir visos ja pagrįstos nuostatos yra Sąjungos teisės dalis. Todėl ieškovai daro išvadą, kad Teisingumo Teismo jurisdikcijai priklauso priimti prejudicinį sprendimą dėl šios konvencijos ir Komandiruočių darbuotojų tarnybos nuostatų.
- 35 Europos mokyklos tvirtina, kad iš Europos mokyklų konvencijos 27 straipsnio matyti, jog Skundų taryba yra teismas. Vis dėlto, aišku, kad tai nėra nacionalinis teismas. Minėtame Sprendime *Parfums Christian Dior* Teisingumo Teismas galėjo nacionalinio teismo sąvoką taikyti ir Beniliukso Teisingumo Teismui tik todėl, kad intelektinės nuosavybės sritis reglamentuojama Sąjungos teisės aktais. Tačiau Komandiruočių darbuotojų tarnybos nuostatus galima laikyti ne sritimi, kuri reglamentuojama Sąjungos teisės aktais, o tiesiog valstybių narių jurisdikcijos atsisakymo Europos mokyklų struktūrinių padalinių naudai, kad jos nustatytų santykius su savo turimais mokytojais, išraiška. Be to, Beniliukso Teisingumo Teismas pateikė prašymą prekių ženklų srityje per procesą nacionaliniuose teismuose, tačiau Skundų tarybos vykdomos teisminės funkcijos niekaip nėra susijusios su tokiomis nacionalinių teismų funkcijomis.

Vienintelė aplinkybė, kad galima kreiptis į nacionalinius teismus dėl Skundų tarybos sprendimų oficialaus pripažinimo ir vykdymo, šiuo atveju neturi reikšmės.

- 36 Europos mokyklos mano, kad aiškiai glaudžių ryšių, kuriais jos susijusios su Sąjunga, nepakanka, kad Komandiruočių darbuotojų tarnybos nuostatai būtų laikomi Sąjungos teisės dalimi. Nors iš Skundų tarybos praktikos matyti, kad vienodo požiūrio ir laisvo darbuotojų judėjimo principai yra pagrindiniai principai, kurių turi laikytis Europos mokyklų struktūriniai padaliniai, tarp jų – Skundų taryba, iš to negalima daryti išvados, kad Europos mokyklų Valdytojų tarybos priimtus reglamentuojančius dokumentus galima prilyginti Sąjungos teisei. Pateikti klausimai susiję tik su santykiais tarp Europos mokyklų ir jų komandiruočių darbuotojų ir neturi jokio tiesioginio ryšio su Sąjungos teise. Tokiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismas neturi jurisdikcijos priimti sprendimo dėl Skundų tarybos prejudicinių klausimų, nes jie su šia teise neturi pakankamo ryšio.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 37 Reikia priminti, jog pagal nusistovėjusią teismo praktiką siekdamas įvertinti, ar prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusi institucija yra teismas pagal SESV 267 straipsnį, o tai yra tik su Sąjungos teise susijęs klausimas, Teisingumo Teismas atsižvelgia į aplinkybių visumą, t. y. ar institucija yra įsteigta teisės aktų pagrindu, ar ji nuolatinė, ar jos jurisdikcija yra privaloma, ar jos procesas grindžiamas rungimosi principu, ar ji taiko teisės aktus ir ar ji yra nepriklausoma (žr., be kita ko, 1997 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Dorsch Consult*, C-54/96, Rink. p. I-4961, 23 punktą; 2005 m. gegužės 31 d. Sprendimo *Syfait ir kt.*, C-53/03, Rink. p. I-4609, 29 punktą; 2007 m. birželio 14 d. Sprendimo *Häupl*, C-246/05, Rink. p. I-4673, 16 punktą ir 2010 m. gruodžio 22 d. Sprendimo *Koller*, C-118/09, Rink. p. I-13627, 22 punktą).

- 38 Nors, kaip pastebėjo visi šioje byloje dalyvaujantys suinteresuoti asmenys, Skundų taryba atitinka visus šiuos kriterijus ir todėl laikytina teismu pagal SESV 267 straipsnį, vis dėlto reikia pažymėti, kad šioje nuostatoje kalbama apie „valstybės narės teismą“.
- 39 Reikia pripažinti, kad Skundų taryba yra ne „valstybės narės“, o Europos mokyklų, kurios, kaip matyti iš Europos mokyklų konvencijos pirmos ir trečios konstatuojamųjų dalių, yra *sui generis* sistema, kuria, sudarius tarptautinį susitarimą, įgyvendinamas bendradarbiavimas tarp valstybių narių bei tarp jų ir Sąjungos, siekiant užtikrinti bendrą Europos institucijų darbuotojų vaikų švietimą, kad šios institucijos tinkamai funkcionuotų.
- 40 Žinoma, Teisingumo Teismas minėto Sprendimo *Parfums Christian Dior*, kuriuo remiasi ieškovai ir Komisija, 21 punkte nusprendė, kad nėra jokios pateisinamos priežasties, dėl kurios kelioms valstybėms narėms bendras teismas, kaip antai Beniliukso Teisingumo Teismas, negali pateikti prejudicinių klausimų Teisingumo Teismui kaip kiekvienos iš šių valstybių narių teismai.
- 41 Tačiau Skundų taryba nėra toks kelioms valstybėms narėms bendras teismas, prilygstantis Beniliukso Teisingumo Teismui. Pastarasis teismas yra įpareigotas užtikrinti vienodą trims Beniliukso valstybėms bendrą teisės nuostatų taikymą ir procesas jame yra proceso nacionaliniuose teismuose dalis, kuri užbaigiama galutiniu bendrų Beniliukso valstybių teisės nuostatų išaiškinimu (žr. minėto Sprendimo *Parfums Christian Dior* 22 punktą), o Skundų taryba neturi tokių ryšių su valstybių narių teismų sistemomis.

- 42 Be to, nors Skundų tarybą įsteigė visos valstybės narės ir Sąjunga, ji vis tiek yra tarptautinės organizacijos struktūrinis padalinys, kuris, nepaisant funkcinių ryšių su Sąjunga, formaliai nei jai, nei jos valstybėms narėms nepriklauso.
- 43 Tokiomis aplinkybėmis vien dėl to, kad Skundų taryba sprendama ginčą privalo taikyti bendruosius Sąjungos teisės principus, negalima manyti, kad minėtą tarybą apima sąvoka „valstybės narės teismas“ ir kad todėl jai taikomas SESV 267 straipsnis.
- 44 Ieškovai pagrindinėje byloje ir Komisija vis dėlto mano, kad Skundų tarybos galimybė ar pareiga nagrinėjant tokį ginčą kreiptis į Teisingumo Teismą yra būtina, siekiant užtikrinti vienodą minėtų principų aiškinimą ir veiksmingą iš jų kylančių komandiruočių mokytojų teisių apsaugą.
- 45 Šiuo atžvilgiu reikia pažymėti, kad nors Europos mokyklų konvencija įdiegtos teisminės gynybos sistemos kitimas, kaip tai apibrėžta ankstesniame punkte, gali būti aiškiai numatomas, šiuo metu galiojančią sistemą turi reformuoti valstybės narės (pagal analogiją žr. 2002 m. liepos 25 d. Sprendimo *Unión de Pequeños Agricultores prieš Tarybą*, C-50/00 P, Rink. p. I-6677, 44 ir 45 punktus).
- 46 Iš pateiktų argumentų matyti, kad Teisingumo Teismas neturi jurisdikcijos priimti sprendimo dėl Europos mokyklų Skundų tarybos prejudicinių klausimų.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- ⁴⁷ Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas neturi jurisdikcijos priimti sprendimo dėl Europos mokyklų Skundų tarybos prejudicinių klausimų.

Parašai.